

WIADOMOŚCI SZKOLNO- PRZEDSZKOLNEJ PACZUSZKI

GAZETKA ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO
W RUDNIE
NR 59

Boże Narodzenie 2020

DRODZY CZYTELNICY!

Już niedługo Boże Narodzenie. Nasi redaktorzy chcieliby przybliżyć Wam zwyczaje bożonarodzeniowe praktykowane w różnych krajach Europy (i nie tylko).

Życzymy przyjemnej lektury ☺

Redakcja

Boże Narodzenie w Niemczech

Adwent

Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia zaczynają się w Niemczech wcześniej niż w Polsce. Już pod koniec października można spotkać świąteczne produkty w sklepach. W pierwszym tygodniu adwentu Niemcy stroją domy lampkami i wieszają tradycyjne wieńce ze świecami. W tym okresie dzieci otrzymują kalendarze adwentowe w kształcie domków z 24 okienkami, w których znajdują się czekoladki, ale dostępne są też kalendarze z herbatą, a nawet perfumami.

Święty Mikołaj – heilige Nikolaus

Do niemieckich dzieci Święty Mikołaj przychodzi dwukrotnie. Pierwszy raz odwiedza je 6 grudnia i jest uosobieniem biskupa Mikołaja (heilige Nikolaus). Ponownie Święty Mikołaj przybywa 25 grudnia, ale tutaj sprawa nieco się komplikuje. W środkowych i wschodnich Niemczech w Wigilię przychodzi Świąteczny Gość (Weihnachtsmann), który wygląda, niczym Mikołaj z Laponii - ma długą siwą brodę, czerwony płaszcz i czerwoną czapkę z pomponem. Natomiast w zachodnich i południowych Niemczech prezenty przynosi Dzieciątko Jezus (Christkind) tak jak na Śląsku.

Wigilia – Heiligabend

W Niemczech potrawy na wigilijnym stole są raczej skromne, ponieważ zwyczajowo to bożonarodzeniowy obiad traktuje się bardziej uroczyście. W Wigilię na stole znajdziemy 9 dań - m.in. sałatkę ziemniaczaną, potrawy z kiszonej kapusty i pieczone kielbaski. Dla dzieci przygotowuje się talerz ze smakołykami - orzechami, owocami i słodkościami. W Niemczech nie ma tradycji poszczenia w Wigilię, łamania się opłatkiem podczas składania życzeń i zostawiania dodatkowego miejsca dla wędrowca. Nie wkłada się też sianka pod obrus, ale pod talerzami możemy się spodziewać monet, które zgodnie ze zwyczajem mają zapewnić dobrobyt. Co ciekawe, prezenty stawia się na stole, zamiast chować je pod choinką. W Niemczech nie ma też pasterki o północy, do kościoła chodzi się po południu.

Boże Narodzenie – Weihnachten

W pierwszy dzień Świąt na stołach pojawiają się wystawne dania, np. pieczona gęś nadziewana jabłkami lub kasztanami podana z sosem i ziemniakami, pieczone kielbaski i dziczyzna oraz dania na bazie kapusty - kiszonej i świeżej. W Niemczech na Święta przygotowuje się także specjalne słodkości. Najstynniejsza z nich to Weihnachtsstollen, czyli strucla nadziewana bakaliami, głównie rodzynekami. Piecze się także pierniczki - Lebkuchen lub Pfefferkuchen. Ich podstawą jest miód oraz aromatyczne przyprawy - imbir, kardamon, cynamon, goździki i anyż. Niemcy nie wyobrażają sobie, żeby świąteczne pierniczki jeść w innych okolicznościach niż w Boże Narodzenie.

Opracowała Marta Wolny

Pozostajemy jeszcze przez chwilę w Niemczech

Ciekawostki

Pierwszy przedsmak Świąt Bożego Narodzenia przybiera formę piernika i speculoos, które prosto z pogodnego letniego nieba spadają na półki supermarketów już na początku września. Od pierwszego dnia adwentu świąteczne jarmarki, bożonarodzeniowe hity w radiu i bajkowe światełka wprowadzają w całym kraju w świąteczny nastrój.

Tradycje: w Wigilię każdy z gości ma ukryty pod talerzem pieniążek, który ma przynieść szczęście w nowym roku. Mimo że już 24 grudnia rozpoczyna się obchodzenie świąt, kolacja wigilijna nie jest tak wystawna jak w Polsce. Prezenty rozdawane są za to dopiero 25 grudnia - w Niemczech także przynosi je Mikołaj. Nasi zachodni sąsiedzi słyną także ze wspaniałych jarmarków świątecznych, na których można kupić między innymi ozdoby, dekoracje, światełka, a także słodczyce, czy potrawy świąteczne.

Potrawy: bardzo ważnym elementem świątecznego obiadu jest pieczona gęś podawana najczęściej z ziemniakami i kapustą. Gęś zastępowana jest czasem kaczką lub indykiem. Do najpopularniejszych ciast świątecznych należy natomiast bożonarodzeniowa strucla z ciasta drożdżowego i dużą ilością różnorodnych bakalii.

Czy wiesz że: choinka, kalendarz adwentowy, wieniec adwentowy, jarmarki świąteczne - wszystkie te rzeczy pochodzą z tradycji niemieckiej i stamtąd właśnie przybyły do Polski.

Najstarszy jarmark bożonarodzeniowy jest organizowany w Saksonii od 1434 roku.

Ciekawą niemiecką tradycją związaną z choinką jest wieszanie na niej... bombki w kształcie ogórka. Osoba, która znajdzie ją jako pierwsza, otrzymuje dodatkowy prezent.

„Cicha noc”, czyli jedna z najbardziej znanych na całym świecie kolęd, została napisana w języku niemieckim przez Franza Xaviera Grubera. Do tej pory przetłumaczono ją na ponad 300 języków.

Dlaczego w Wigilię Niemcy jedzą sałatkę ziemniaczaną?

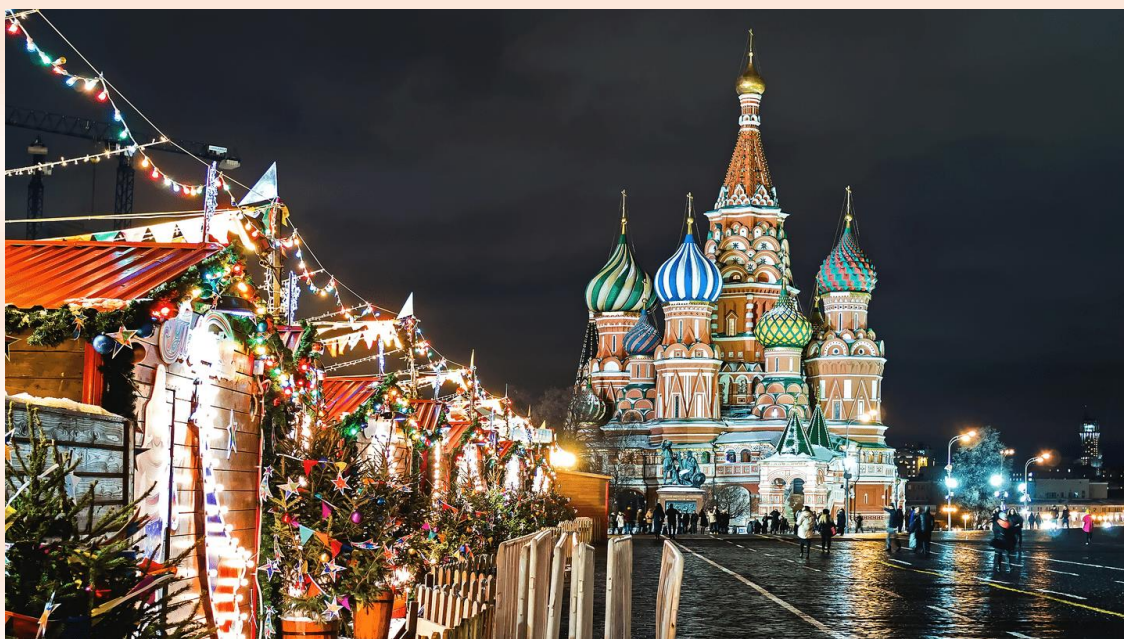
W starej tradycji chrześcijańskiej Wielki Post zaczynał się 11 listopada, czyli w Dzień Św. Marcina i trwał do 24 grudnia. Dlatego w Wigilię podawane jest proste danie, na przykład karp, ponieważ ryba jest symbolicznym daniem postnym. Ale najbardziej popularna w całym kraju jest sałatka ziemniaczana z kiełbaskami. Według sondażu przeprowadzonego w 2016 roku jest tak w przypadku jednego na dwóch Niemców. W pierwszy lub drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia świątecznie zastawiony stół zaprasza do biesiadowania. Tradycyjnym świątecznym posiłkiem jest pieczona gęś z pyzami i czerwoną kapustą.

Opracował Wojciech Muskalla

JAK OBCHODZI SIĘ ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W ROSJI

W samą wigilię Bożego Narodzenia (24 grudnia, czyli 6 stycznia według kalendarza juliańskiego), zwaną po rosyjsku soczelnikiem, obowiązuje prawosławnych najostrzejszy post w ciągu tych 6 tygodni. Powstrzymują się wówczas cały dzień od jedzenia. Wieczorem spożywa się kutię, zwaną biedną (postną). Kutia bogata ze specjalnymi dodatkami spożywana jest dopiero w noc noworoczną, czyli z 13 na 14 stycznia.

W czasie świąt obdarowywano siebie czym tylko było można, zależnie od możliwości materialnych. Córki carskie na imieniny, Boże Narodzenie czy Wielkanoc otrzymywały po jednej perle, którą nawlekały na przeznaczoną do tego nić. W ten sposób, z chwilą uzyskania pełnoletniości każda z nich miała już własny sznur pereł i brylantów.

CIEKAWOSTKA

W XIX wieku pojawiła się tradycja przesyłania sobie pocztówek świątecznych. Rosjanom nie sposób zarzucić, że nie potrafią świętować. Cenią sobie grono rodzinne.

Opracował Oliwier Wyciślok

Święta Bożego Narodzenia w Stanach Zjednoczonych

W każdym kraju panują inne zwyczaje świąteczne. Dotyczy to zarówno tego, jak obchodzimy święta Bożego Narodzenia, jak i tego, co jemy w te dni. Polska tradycja jest pod tym względem dość rozbudowana, a jak to wygląda w USA? Okazuje się, że Amerykanie jedzą niemal te same potrawy, co w Dzień Dziękczynienia.

Potrawy:

I tak, jako danie główne na amerykańskich świątecznych stołach często pojawia się pieczony indyk, a jako dodatki do niego mamy żurawiny oraz nadzienie najczęściej z chleba i warzyw. Jednak w wielu domach indyk ma potężną konkurencję w postaci pieczonej w całości kaczki bądź gęsi. Kolejnym szalenie popularnym daniem głównym jest pieczona szynka. Amerykanie spożywają szynkę inaczej niż my. Podczas, gdy w Polsce najczęściej jest obecna jako wędlina podawana na zimno w cienkich plasterkach, tak w USA jest pieczona w całości, często w glazurze z dodatkiem sezonowych warzyw. Taką szynkę polewa się sosem pieczeniowym (*gravy*) i je z warzywami. W wielu regionach zamiast szynki pojawia się pieczona wołowina bądź jagnięcina.

Jako dodatki na świątecznych stołach w Ameryce prawie zawsze pojawiają się: puree ze słodkich ziemniaków bądź białych, pieczone ziemniaki, pieczone warzywa korzenne, brukselka, casserole z fasolką, czy bułeczki typu scones. Na deser z kolei często jest podawane ciasto czekoladowe, placek dyniowy, świąteczny pudding bądź brytyjski trifle. Jak widać, jest to menu bliźniaczo podobne do tego z Dnia Dziękczynienia.

Opracował Olivier Janas

Boże Narodzenie we Włoszech

Chcecie spędzić Święta Bożego Narodzenia we Włoszech lub interesuje Was jak wygląda Boże Narodzenie po włosku? Zastanawiacie się kto przynosi prezenty dzieciom we Włoszech? Mikołaj czy może Dziadek Mróz? Zapomnijcie o nich, we Włoszech rządzi wiedźma La Befana.

Szopka Bożonarodzeniowa we Włoszech to ważna tradycja. Zapoczątkowana została przez Świętego Franciszka z Asyżu, który przywiózł ze sobą jej wizję podróżując do Ziemi Świętej. Od 1223 roku jest to popularna tradycja świąteczna we Włoszech. Stolicą Szopek Bożonarodzeniowych jest Neapol, gdzie cech rzemieślników z całych ulic zajmuje się produkcją wszelkiej maści figurek do małych domków Jezusa. W Neapolu jest ponad 600 sklepów i rzemieślników zajmujących się wytwarzaniem figurek.

Co Włosi jedzą na wieczerzy to także zależy od regionu. Główną bazą większości Włochów jest wigilia złożona głównie z siedmiu potraw z ryb/owoców morza. Mówi się, że Święta Bożego Narodzenia spędza się z rodziną, a Wielkanocne z kim chce. Dlatego tak ważna dla Włochów podczas tych świąt jest rodzina.

Buone Feste - czyli Wesołych Świąt! Milena Kałuża i Nicola Kałuża

Zapraszamy do Francji!

Główny symbol Bożego Narodzenia we Francji to choinka. Między innymi, mało kto z nas wie, że tradycja dekorowania choinki szklanymi bombkami ma francuskie korzenie. Niegdyś drzewka sylwestrowe dekorowano jabłkami. Jednak podczas nieurodzaju jabłek zastąpiono je szklanymi. Wszystkie dzieciaki uwielbiają słodczyce i różne smakołyki. Małeńcy Francuzi dostają je w dużej ilości właśnie na Boże Narodzenie. Aby nie pozostać bez prezentów, w nocy przed Bożym Narodzeniem stawiają pod choinkę swoje buczki. Zgodnie z przypowieścią właśnie do nich wkłada słodkie prezenty dobry Pierre Noel, który trafia do domu za pośrednictwem komina.

Obowiązkowym atrybutem owego święta jest uczestnictwo w bożonarodzeniowej liturgii, czyli mszy św. Ładnie ubrani Francuzi idą do kościoła wraz z całymi rodzinami, a po mszy św. udają się na świąteczną kolację.

Opracowała: Wiktoria Kunce

Boże Narodzenie w Hiszpanii

Dzień Bożego Narodzenia w Hiszpanii (25 grudnia) to święto, które również wypada spędzić w rodzinnym gronie. Głównym zwyczajem jest bożonarodzeniowy obiad. Po jego zakończeniu składane są wzajemnie życzenia szczęścia. W odróżnieniu od polskiego zwyczaju prezentów nie otrzymuje się w Wigilię, lecz dopiero 25 grudnia.

Do klasycznych dań głównych należą pieczona jagnięcina (cordero asado) lub mleczone prosię, typowe dla regionów Castilla Leon, Castilla la Mancha i Madrytu. W Andaluzji bardziej popularna jest kaczka, czy też indyk serwowany z trufkami (pavo trufado de Navidad).

Najpopularniejsze potrawy:

rosół, nugat, pieczone prosię, krewetki i homar.

Opracowała Oliwia Böhm

Pozostajemy w Hiszpanii

Boże Narodzenie w Hiszpanii różni się trochę od tradycji, jakie mamy w Polsce. 24 grudnia młodsze dzieci chodzą po domach i śpiewają kolędy, przygrywając tamburynem, dostają w zamian pieniądze lub słodczyce, a dorośli przygotowują wigilijne potrawy. Kolacja rozpoczyna się późnym wieczorem dopiero ok. 22:00. Na stole jest bardzo dużo różnych potraw, głównie owoce morza, homary, krewetki, zupy z owoców morza, ale także dużo potraw mięsnych, jak np. baranina oraz znana hiszpańska kiełbasa "hamon". Rodzina w tym dniu nie dzieli się opłatkiem a dzieci nie dostają prezentów.

Dawniej na prezenty musieli czekać, aż do 6 stycznia, czyli do święta Trzech Króli, bo to oni przynoszą dzieciom prezenty. Obecnie jednak wzorem innych państw w nocy z 24 na 25 grudnia prezenty przynosi święty Mikołaj i dzieci dostają je dopiero rano 25 grudnia. W pierwszy dzień świąt na obiad znów spotyka się cała rodzina. Symbolem świąt jest bożonarodzeniowa szopka, która zastępuje w domach choinkę. W Hiszpanii nie obchodzi się już drugiego dnia świąt.

Opracował: Rafał Stochaj

Wszystkim Czytelnikom naszej szkolnej gazetki
redakcja pragnie złożyć serdeczne życzenia:

Świąt wypełnionych
radością i miłością,
niosących spokój i odpoczynek.
Nowego Roku
spełniającego wszelkie marzenia,
pełnego optymizmu,
wiary, szczęścia i powodzenia.

*Świąteczny numer gazetki został przygotowany przez uczniów kl. IV
podczas zajęć Kółka humanistycznego.
Uczniowie wykorzystali materiały dostępne w internecie.*

Opiekę nad redaktorami sprawuje p. Bożena Kaczmarczyk-Gwóźdź